

NOTĂ EXPLICATIVĂ

la bugetul municipal Chișinău pe anul 2024

Estimările bugetului municipal Chișinău pe anul 2024 au fost elaborate în conformitate cu prevederile Legii finanțelor publice și responsabilității bugetar-fiscale nr. 181/2014, Legii nr. 436/2006 privind administrația publică locală, Legii nr. 136/2016 privind statutul municipiului Chișinău, Legii nr. 397/2003 privind finanțele publice locale, circularei Ministerului Finanțelor nr. 06/2-07-73 din 28.08.2023 „Privind elaborarea și prezentarea proiectelor bugetelor locale pentru anul 2024 și estimărilor pentru anii 2025-2026”.

La estimarea bugetului pe anul 2024, s-a ținut cont de indicii macroeconomici pe anul viitor și de următoarele particularități specifice:

La partea de venituri, particularitățile specifice de ordin fiscal și bugetar sunt:

La impozitul pe venitul persoanelor fizice

Potrivit circularei Ministerului Finanțelor nr. 06/2-07-73 din 28.08.2023 și prevederilor Titlului II al Codului Fiscal „Impozitul pe venit”, pentru anul 2024 sunt menținute mărimile scutirilor anuale personale la nivelul anului 2023: 27 000,0 lei (pentru persoanele ale căror venituri nu depășesc suma de 360 000,0 lei anual), 9000,0 lei pentru persoanele întreținute, 31 500,0 lei - mărimea scutirii anuale personale majore (art. 33 (2) din Codul fiscal) și 19 800,0 lei - cuantumul scutirii majore pentru soț/soție.

Totodată, prin Legea nr. 212/2023 (în vigoare de la 01.01.2024), *au fost stabilite următoarele măsuri de politică fiscală:*

Extinderea listei cheltuielilor deductibile la determinarea impozitului pe venit de către persoanele fizice - acordarea dreptului persoanelor fizice de a deduce la determinarea impozitului pe venit, următoarele cheltuieli:

- cheltuieli aferente primelor de asigurare facultativă de asistență medicală sau pentru contractarea serviciilor medicale;
- cheltuieli aferente primei în baza contractului de asigurare de viață;
- sumele achitate de către persoana fizică pentru dobânzile aferente creditelor ipotecare la procurarea primei locuințe, altele decât cele contractate prin Programul de stat „Prima Casă”.

Plafonul-limită pentru deducerea fiecăreia din cheltuielile vizate va constitui cuantumul unui salariu mediu lunar pe economie, prognozat și aprobat de Guvern pentru anul în care au fost acordate, pentru fiecare dintre acestea.

Implementarea noului regim fiscal aplicat veniturilor obținute de către agenții economici care desfășoară activități în domeniul comercializării deșeurilor feroase și neferoase - art. 20 din Codul Fiscal a fost completat cu lit. y), care prevede acordarea scutirii de la impozitul pe venit a veniturilor obținute de persoanele fizice de la predarea reziduurilor și deșeurilor de metale feroase și neferoase, a reziduurilor industriale care conțin metale sau aliaje ale acestora și ambalajului returnabil.

Uniformizarea cotelor impozitului pe venit aferent veniturilor investiționale (venituri din dobânzi, creștere de capital) ale persoanelor fizice – 6%.

Principalele măsuri de politici în domeniul salarizării în sectorul bugetar și real, care influențează încasările impozitului pe venitul persoanelor fizice în anul 2024, sunt:

- majorarea cuantumului minim garantat al salariului în sectorul real de la 4000 până la 5000 lei;
- majorarea valorii de referință de bază de la 1900 la 2100 lei;
- majorarea valorii de referință de la 1900 la 2300 lei pentru: (i) personalul, cu excepția celui care beneficiază de spor specific stabilit conform art. 17 alin. (2) lit. b¹) din Legea nr. 270/2018, din cadrul sistemului administrației penitenciare; (ii) personalul din cadrul Inspectoratului Național de Probațiune;
- majorarea valorii de referință de la 2000 la 2300 lei pentru: (i) personalul didactic, științifico-didactic și personalul de conducere din cadrul instituțiilor de învățământ, conducătorii (directori și directori adjuncți) instituțiilor de educație timpurie, de învățământ primar, gimnazial, liceal și profesional tehnic, directorii/directorii adjuncți ai altor instituții de învățământ decât cele de educație timpurie, de învățământ primar, gimnazial, liceal și profesional tehnic; (ii) corpul de subofițeri din cadrul Ministerului Afacerilor Interne; (iii) personalul care, conform anexelor la Legea nr. 270/2018 privind sistemul unitar de salarizare în sectorul bugetar, se încadrează în clasele de salarizare de la 1 până la 25;
  - majorarea valorii de referință de la 2000 la 2100 lei pentru: (i) personalul, inclusiv cu funcții de demnitate publică, din cadrul Serviciului Prevenirea și Combaterea Spălării Banilor; (ii) personalul de specialitate din cadrul teatrelor, circurilor și organizațiilor concertistice în care Ministerul Culturii are calitatea de fondator; (iii) efectivul de soldați și sergenți din cadrul Ministerului Apărării;
  - majorarea valorii de referință de la 1900 la 2500 lei pentru: (i) personalul, cu excepția celor cu funcții de demnitate publică, din cadrul Curții Constituționale, Curții de Conturi și Agenției de Stat pentru Proprietatea

Intelectuală, (ii) personalul, cu excepția directorului și directorului adjunct, din cadrul Inspectoratului de Stat al Muncii; (iii) personalul din cadrul Agenției Achiziții Publice și Inspectoratului Control Financiar de Stat;

- majorarea valorii de referință de la 2500 la 2850 lei pentru judecătorii-asistenți din cadrul Curții Constituționale;

- majorarea valorii de referință de la 1900 la 3000 lei pentru: (i) personalul din cadrul oficiilor teritoriale ale Cancelariei de Stat; (ii) personalul cu funcții de demnitate publică din cadrul Curții de Conturi și Agenției de Stat pentru Proprietatea Intelectuală; (iii) directorul adjunct din cadrul Inspectoratului de Stat al Muncii;

- majorarea valorii de referință de la 3600 la 4700 lei pentru judecătorii din cadrul Curții Constituționale;

- majorarea valorilor de referință pentru alte categorii de salariați.

Calculul impozitului din salariu s-a efectuat, ținându-se cont de aplicarea ritmului de creștere a încasărilor impozitului în primele 5 luni ale anului 2024 față de perioada respectivă a anului precedent și în anul 2023, având drept bază datele Biroului Național de Statistică privind câștigul salarial și numărul salariaților din municipiul Chișinău pe anul 2023, fondul de remunerare a muncii pe anul 2022.

La impozitele pe proprietate

La estimarea impozitelor funciar și pe bunurile imobiliare, s-a ținut cont de prevederile Titlului VI al Codului fiscal, Legii nr. 1056/2000 pentru punerea în aplicare a Titlului VI din Codul Fiscal, datele evidenței fiscale, datele Cadastrului funciar al UAT, precum și datele Direcției de colectare a impozitelor și taxelor locale din cadrul Primăriei Municipiului Chișinău la situația din 31.12.2023.

Conform politicii fiscale pentru anul 2024, este prevăzută menținerea mărimii cotei minime pentru bunurile imobiliare cu destinație locativă (apartamente și case de locuit individuale, terenuri aferente acestor bunuri) de 0,05 la sută, precum și a cotei pentru bunurile imobiliare cu altă destinație decât cea locativă sau agricolă în mărime de 0,3 la sută.

Pentru anul 2024, se propune menținerea mărimilor cotelor impozitelor funciar și pentru bunurile imobiliare la nivelul aprobat în bugetul municipal Chișinău pentru anul 2023. Calculul impozitelor pe bunurile imobiliare a fost efectuat, avându-se în vedere baza impozabilă (indicii obținuți de la Serviciul Fiscal de Stat și Direcția de colectare a impozitelor și taxelor locale din cadrul

Primăriei Municipiului Chișinău la situația din 31.12.2023), cu aplicarea cotelor de impozitare, prezentate în anexele nr. 6 și nr. 7 la prezentul proiect.

La încasările din arenda terenurilor și locațiunea patrimoniului public municipal

La estimarea încasărilor din arenda terenurilor și locațiunea patrimoniului public municipal, au fost utilizate mărimile tarifelor de bază pentru chirie, prevăzute în anexa nr. 9 la Legea bugetului de stat pe anul 2024 nr. 418/2023, cuantumul chiriei terenurilor, determinat în temeiul Legii nr. 1308/1997 privind prețul normativ și modul de vânzare-cumpărare a pământului și indicii prezentați de către subdiviziunile respective ale Consiliului municipal Chișinău, care administrează proprietatea municipală.

La taxa pentru patenta de întreprinzător.

Genurile de activitate menționate la pozițiile 1.1 și 1.2 (comerțul cu amănuntul) din anexa la Legea nr. 93/1998 cu privire la patenta de întreprinzător, sunt abrogate prin Legea nr. 356/2022 (în vigoare de la 01.07.2023). Pentru continuitatea desfășurării activității comerciale, contribuabilii au oportunitatea de a trece la un regim fiscal simplificat - activitatea independentă sau să se înregistreze într-o altă formă organizatorico-juridică. În acest sens, pentru titularii patentelor de întreprinzător pentru activitățile menționate supra, în calitate de alternativă, legislația fiscală prevede activitatea independentă - activitate desfășurată de către o persoană fizică rezidentă fără a constitui o formă organizatorico-juridică.

La impozitul pe venit obținut din activități independente

Prin Legea nr. 356/2022 (în vigoare de la 01.07.2023), pentru persoanele fizice care obțin venituri din activități de comerț, fără a constitui o formă organizatorico-juridică a activității de antreprenariat, a fost modificat plafonul până la 1 200 000 lei într-o perioadă fiscală. Cota impozitului pe venit va constitui 1% din obiectul impunerii, dar nu mai puțin de 3000 lei anual.

La taxele pentru resursele naturale

În partea ce ține de modificările ce vizează taxele pentru resursele naturale, prin Legea nr. 212/2023 (în vigoare de la 01.01.2024), au fost majorate de 3 ori cotele taxei pentru extragerea mineralelor utile. Totodată, a fost modificat modul de repartizare a taxei pentru resursele naturale: a) 50% din cuantumul taxelor se varsă la bugetul local de nivelul doi; b) 50% din cuantumul taxei se varsă la bugetul de stat. Calculul încasărilor de la taxele pentru resursele

naturale a fost întocmit conform cotelor prevăzute în Titlul VIII al Codului fiscal „Taxele pentru resursele naturale”, în baza indicilor economici privind obiectele impunerii, prezentați de unii agenți economici din teritoriu – plătitori ai taxelor.

La taxele locale

Prin Legea nr. 212/2023 pentru modificarea unor acte normative (ce vizează politica bugetar-fiscală), au fost introduse modificări în art. 288-295 din Codul Fiscal, ce vizează aplicarea taxei de plasare (amplasare) a publicității (reclamei) și taxei pentru dispozitivele publicitare, în vederea aducerii în concordanță cu prevederile Legii nr. 62/2022 cu privire la publicitate (în vigoare din 08.01.2023). A fost modificat art. 291 alin. (1) lit. e), care reglementează obiectul impunerii la taxa pentru unitățile comerciale și/sau de prestări servicii. Totodată, prin modificarea art. 292, art. 293 și art. 298, au fost stabilite condițiile de impozitare cu taxele locale a persoanelor care practică activități independente.

La estimarea cuantumului taxelor locale, au fost luate în considerare cotele taxelor propuse spre aprobare CMC prin proiectul de decizie cu privire la punerea în aplicare a taxelor locale pentru anul 2024, ținându-se cont de politica municipalității privind ajustarea anuală a cotelor taxelor locale la rata inflației a anului anterior. Conform datelor BNM, rata inflației medii pe anul 2022 a constituit 28,7%. Pentru a evita povara fiscală majoră asupra businessului în cazul ajustării cotelor taxelor la acest indice, municipalitatea a propus aplicarea ratei de creștere în mărime de 6%.

Drept călăuză au servit:

- estimările indicatorilor macroeconomici pe anul 2024, efectuate în baza evoluției economiei naționale în anii 2021-2022;
- evoluția încasării veniturilor bugetului municipal Chișinău pe anii 2020-2023, mersului executării veniturilor bugetului municipal Chișinău de la încasarea impozitelor și taxelor în anul 2024;
- datele Direcției generale deservire fiscală a Serviciului Fiscal de Stat din municipiu privind încasarea impozitelor și taxelor la buget, precum și calculele la unele impozite la situația din 31.12.2023;
- datele Biroului Național de Statistică la situația din 01.01.2023 privind numărul de populație, structura demografică a acesteia;
- datele Biroului Național de Statistică privind numărul de salariați, fondul de remunerare a muncii și salariul mediu pe municipiul Chișinău;

- indicii economici și calculele impozitelor și taxelor solicitate și prezentate de unii agenți economici din teritoriu;
- datele altor organe publice și subdiviziuni ale Consiliului municipal Chișinău, care exercită controlul asupra unor activități de la care se încasează plăți la contul bugetului.

Venituri

Calculele conform tipurilor de impozite și taxe au fost efectuate, ținându-se cont de baza impozabilă (obiectivele impunerii) și mărimea cotelor stabilite de legislație pentru fiecare impozit și taxă.

Veniturile generale ale bugetului municipal pentru anul 2024 se estimează în sumă de 7 564 857,8 mii lei, inclusiv:

- venituri proprii – 889369,1 mii lei (ponderea de 11,7%);
- defalcări de la impozitele și taxele de stat – 24 96 150,0 mii lei (ponderea de 33,0%);
- încasări de la prestarea serviciilor cu plată – 133 465,1 mii lei (ponderea de 1,8%);
- plata pentru locațiunea bunurilor patrimoniului public – 19 786,0 mii lei (ponderea de 0,3%);
- taxă la cumpărarea valutei străine de către persoanele fizice în casele de schimb valutar – 15 000,0 mii lei (ponderea de 0,2%);
- donațiile voluntare interne pentru instituțiile bugetare – 320,0 mii lei;
- donațiile voluntare externe pentru instituțiile bugetare – 1306,8 mii lei;
- granturi – 53 795,3 mii lei (ponderea de 0,7%);
- transferuri de la bugetul de stat – 3 955 665,5 mii lei (ponderea de 52,3%).

Comparativ cu prevederile aprobate pe anul 2023, veniturile globale ale bugetului pentru anul 2024 s-au majorat cu 752 482,9 mii lei sau cu 11,0 la sută și cu 618 804,1 mii lei sau cu 8,9 la sută față de realizările anului 2023.

Evoluția cadrului global de venituri al bugetului municipal Chișinău pe anii 2020–2024 (proiect), detaliată la încasarea impozitelor, taxelor și altor plăți, se prezintă în tabelul nr. 1, care se anexează la nota explicativă.

Veniturile proprii (încasările directe și integrale) estimate pentru anul 2024, au constituit 889 369,1 mii lei și s-au majorat cu 64621,2 mii lei sau cu 7,8 % față de suma aprobată pe anul 2023 și cu 22 872,9 mii lei sau cu 2,6% față de realizările anului 2023, inclusiv:

- estimările încasărilor impozitelor pe proprietate, constituie 364925,0 mii lei, majorându-se cu 154,2 mii lei față de suma aprobată pe anul 2023, cu

8061,2 mii lei sau cu 2,3% față de realizările anului 2023. Cele mai considerabile:

- impozitul pe bunurile imobiliare, achitat de către persoanele fizice-cetățeni din valoarea estimată (de piață) a bunurilor în sumă de 205 735,0 mii lei, cu o micșorare față de prevederile aprobate pe anul 2023 de 7 470,8 mii lei sau la nivel de 96,5 la sută și cu o majorare de 13 987,1 mii lei sau cu 7,3 la sută față de realizările anului 2023;

- impozitul pe bunurile imobiliare achitat de către persoanele juridice și fizice înregistrate în calitate de întreprinzător din valoarea estimată (de piață) a bunurilor imobiliare este estimat în sumă de 138 000,0 mii lei, majorându-se cu 5 000,0 mii lei sau cu 3,8 la sută față de prevederile aprobate pe anul 2023;

- *estimările taxelor locale* au fost efectuate, avându-se în vedere obiectivele impozabile stabilite în conformitate cu prevederile Titlului VII al Codului Fiscal pentru anul 2024 (în baza informațiilor Serviciului Fiscal de Stat, subdiviziunilor CMC și PMC, care gestionează activitățile supuse taxelor locale, agenților economici din teritoriu – plătitori ai taxelor locale), prevederile proiectului de decizie a Consiliului municipal Chișinău „Cu privire la aprobarea și punerea în aplicare a taxelor locale pentru anul 2024” și mersul executării surselor de venit (taxelor locale) în primele 5 luni ale anului curent. Suma taxelor locale constituie în total 387809,1 mii lei, majorându-se cu 41648,2 mii lei sau cu 12,0 la sută față de suma totală aprobată pe anul 2023. Comparativ cu realizările anului 2023, estimările taxelor locale s-au majorat cu 26505,0 mii lei sau cu 7,3 la sută;

- încasările *plăților pentru arenda terenurilor și locațiunea patrimoniului municipal* au fost estimate în baza informațiilor subdiviziunilor CMC, care gestionează patrimoniul municipal (Direcția generală economie, comerț și turism, Direcția generală arhitectură, urbanism și relații funciare și Direcția generală mobilitate urbană), în sumă totală de 96 710,0 mii lei, majorându-se cu 9 824,9 mii lei sau cu 11,3 la sută față de suma aprobată pe anul 2023;

- *estimările taxei pentru patenta de întreprinzător* au constituit 7 100,0 mii lei, micșorându-se față de prevederile aprobate cu 1 600,0 mii lei sau cu 18,4 la sută, având drept bază prevederile Legii nr. 356/2022 (în vigoare de la 01.07.2023), prin care sunt abrogate genurile de activitate menționate la pozițiile 1.1 și 1.2 (comerțul cu amănuntul) din anexa la Legea nr. 93/1998 cu privire la patenta de întreprinzător. Respectiv, au fost majorate încasările *impozitului pe venit obținut din activități independente*, care au constituit 4 675,0 mii lei, majorându-se față de prevederile aprobate ale anului 2023 cu 2 575,0 mii lei.

Defalcările de la veniturile generale de stat estimate pentru anul 2024 au constituit 2 496 150,0 mii lei, majorându-se cu 480 415,0 mii lei sau cu 23,8 la sută față de prevederile aprobate pe anul 2023 și cu 404 051,7 mii lei sau cu 19,3 față de executat pe anul 2023, inclusiv:

- *defalcările de la impozitul pe venit al persoanelor fizice au fost estimate în sumă totală de 2 495 400,0 mii lei, cu o majorare de 479 985,0 mii lei sau cu 23,8 la sută față de prevederile aprobate pentru anul 2023 în sumă de 2 015 415,0 mii lei, inclusiv cele principale:*

- *impozitul pe venitul reținut din salariu este estimat în sumă de 2 329 400,0 mii lei, la nivel de 126,6 la sută față de prevederile aprobate pentru anul 2023 în sumă de 1 840 615,0 mii lei și la nivel de 120,0 la sută față de executarea sursei menționate pe anul 2023 în sumă de 1 941 155,0 mii lei. Creșterea încasărilor impozitului în primele 5 luni ale anului 2024 față de perioada respectivă a anului 2023 a constituit 20,0 la sută;*

- *estimările impozitului pe venitul persoanelor fizice spre plată/achitat au constituit 130 000,0 mii lei, la nivel de 83,9 la sută față de prevederile aprobate pe anul 2023, cu o micșorare de 25 000,0 mii lei. În comparație cu realizările anului 2023, estimările impozitului au crescut cu 8 179,5 mii lei sau cu 6,7 la sută.*

- *defalcările de la taxele pentru resursele naturale.* Estimările taxelor pentru resursele naturale (taxa pentru apă, taxa pentru extragerea mineralelor utile, taxa pentru folosirea subsolului) au fost efectuate în baza informației Serviciului Fiscal de Stat privind obligațiunile fiscale ale contribuabililor calculate pentru anul 2023, cât și în baza informațiilor privind prognoza plăților menționate în buget în anul 2024, prezentate de către agenții economici în sumă totală de 750,0 mii lei, micșorându-se cu 571,1 mii lei sau cu 43,2 la sută față de suma aprobată pe anul 2023 – 1 321,1 mii lei. A influențat estimările prevederea politicii fiscale pentru anul 2024 privind modificarea modului de repartizare a taxei pentru resursele naturale între bugetele de nivelul II și cel de stat.

Veniturile colectate de la încasările de la prestarea serviciilor cu plată, plata pentru locațiunea bunurilor patrimoniului public, taxa la cumpărarea valutei străine de către persoanele fizice în casele de schimb valutar și donațiile voluntare interne și externe pentru instituțiile bugetare reprezintă o sursă de venit mai puțin semnificativă, ponderea acestora în totalul veniturilor bugetului pe anul 2024 constituie 2,2 la sută sau 169 877,6 mii lei.

Încasările din **granturi** sunt estimate în sumă de 53 795,3 mii lei, inclusiv 4 239,6 mii lei acordate de UNICEF în cadrul Proiectului „Consolidarea sistemului de protecție a copiilor și adolescenților cu suportul UNICEF”, 13 568,8 mii lei – în cadrul Proiectului „Eficiența energetică și izolarea termică a clădirilor publice și a blocurilor locative din municipiul Chișinău”, 13 003,4 mii lei - grantul în cadrul Proiectului „MOVE IT like Lublin” și 22 983,5 mii lei în cadrul Proiectului „Reabilitarea râului Bîc”.

Veniturile bugetului în anul 2024 din contul **transferurilor de la bugetul de stat** constituie 3 955 665,5 mii lei față de 3 777 560,3 mii lei, aprobate în bugetul pe anul 2023, cu o majorare de 178 105,2 mii lei, inclusiv:

- transferuri curente primite cu destinație specială de la bugetul de stat la bugetul municipal pentru învățământul preșcolar, primar, secundar general, special și complementar - în sumă de 3 408 579,1 mii lei;
- transferuri curente primite cu destinație specială între bugetul de stat și bugetele locale de nivelul II pentru asigurarea și asistența socială – în sumă de 59 176,4 mii lei;
- transferuri curente primite cu destinație specială între bugetul de stat și bugetele locale de nivelul II pentru școli sportive – în sumă de 98 384,9 mii lei;
- transferuri primite cu destinație specială între bugetul de stat și bugetele locale de nivelul II pentru infrastructura drumurilor – în sumă de 292 957,7 mii lei;
- transferuri pentru finanțarea Proiectului „Deșeuri solide” – 96 567,4 mii lei.

Cheltuieli

Cheltuielile bugetului municipal Chișinău pe anul 2024 se estimează în sumă totală de 8 209 561,2 mii lei, în raport cu bugetul aprobat pe anul 2023 cu o creștere de 850 140,7 mii lei sau cu 11,6 la sută.

Evoluția cheltuielilor bugetului municipal Chișinău pe anii 2020-2024 este prezentată în următorul tabel.

	mii lei
Aprobat pe anul 2020	4 660 785,1
Aprobat pe anul 2021	6 284 698,4
Aprobat pe anul 2022	6 608 444,0
Aprobat pe anul 2023	7 359 420,5
Proiect pe anul 2024	8 209 561,2
Devieri 2024 față de 2023	+850 140,7

Ponderea majoră în totalul cheltuielilor propuse ale bugetului municipal o dețin *cheltuielile de ordin social* – 59,8 la sută sau în valoare nominală în sumă de 4 909 540,1 mii lei (grupele principale de cheltuieli: învățământul, cultura, ocrotirea sănătății, protecția socială), cu o descreștere cu 1,1 la sută față de indicii aprobați pe anul 2023 sau cu 53 904,7 mii lei (tabelul nr. 2 la notă).

Cheltuielile ce țin de gospodăria comunală, transport și gospodăria drumurilor, se propun în sumă de 4 246 171,0 mii lei, cu o pondere de 51,7 la sută din totalul cheltuielilor, comparativ cu anul 2023 cu o creștere de 38,8 la sută sau cu 1 187 523,4 mii lei. Cheltuielile propuse vor fi executate inclusiv din contul proiectelor:

- „Eficiența energetică” – 40 736,9 mii lei;
- „MOVE IT like Lublin” – 39 675,3 mii lei;
- „Reabilitarea râului Bîc” -112 779,5 mii lei;

Pentru *programul de investiții și reparații capitale* pe anul 2024, se estimează mijloace în sumă de 228 910,6 mii lei sau 2,8 la sută din totalul cheltuielilor, înregistrându-se o creștere de 21 910,6 mii lei sau cu 10,6 la sută.

Pentru întreținerea *autorităților executive și organelor administrative*, se propune alocarea sumei de 433 798,3 mii lei. Aceste cheltuieli dețin ponderea de 5,3 la sută din totalul cheltuielilor bugetului municipal, cu o creștere în comparație cu anul 2023 cu 86 494,6 mii lei sau cu 24,9 la sută.

Alte cheltuieli dețin ponderea de 5,3 la sută din totalul cheltuielilor bugetului municipal Chișinău și însumează 438 797,0 mii lei, dintre care:

- cheltuielile ce țin de activitatea administrativ-militară a autorităților locale – 5 696,1 mii lei;
- Fondul de rezervă - 10 000,0 mii lei;
- cheltuielile ce țin de deservirea împrumuturilor angajate – 125 997,7 mii lei;
- alocații pentru realizarea proiectelor municipale - 136 665,39 mii lei;
- alocații pentru protecția mediului – 115 130,3 mii lei, inclusiv Proiectul „Deșeuri solide” – 96 567,4 mii lei;
- transferuri cu destinație specială pentru comunele Grătiești – 14 807,0 mii lei, Țîntăreni – 25 000,0 mii lei, Geamăna – 5 500,0 mii lei.

Comparativ cu anul 2023, aceste cheltuieli sunt în creștere cu 5 929,8 mii lei sau cu 1,4 la sută.

Evoluția cheltuielilor bugetului municipal Chișinău pe anii 2020-2024, conform grupurilor principale de cheltuieli, se prezintă în tabelul nr. 3 la Notă.

La **grupa principală 01 „Servicii de stat cu destinație generală”**, se propune alocarea sumei de 327 982,4 mii lei, ceea ce constituie 4 la sută din totalul cheltuielilor bugetului municipal.

Acestea includ cheltuielile de întreținere a aparatului Primăriei Municipiului Chișinău (263 unități de personal) – 85 607,5 mii lei, preturilor de sector (278,5 unități de personal) – 71 569,0 mii lei, Direcției generale finanțe (94 unități de personal) – 20 178,6 mii lei.

În afară de aceasta, la grupa respectivă sunt atribuite cheltuielile ce țin de deservirea datoriei publice – 125 997,7 mii lei, alocațiile Fondului de rezervă al municipiului Chișinău – 10 000,0 mii lei, alocațiile pentru executarea documentelor judecătorești – 14 629,8 mii lei.

Cheltuielile la această funcție sunt în creștere față de cele aprobate pe anul 2023 cu 28 967,9 mii lei, ce se explică prin faptul că s-au majorat cheltuielile de personal în legătură cu modificarea valorii de referință (de la 1900 lei la 2100 lei), includerea în calcul a sporului lunar în valoare fixă pentru angajații din sectorul bugetar în mărime de 1300 de lei, majorarea alocațiilor pentru executarea documentelor judecătorești.

Totodată, la această funcție sunt atribuite venituri preconizate de a fi încasate de la vânzarea terenurilor în sumă de 2 047 655,8 mii lei.

La **grupa principală 02 „Apărarea națională”**, se propune alocarea sumei de 5 696,1 mii lei, inclusiv pentru:

Centrul militar al municipiului Chișinău - 2 887,1 mii lei, cheltuieli care includ salarizarea a 10 unități de personal de deservire a sediului, servicii comunale și cheltuieli ce țin de măsurile de luare la evidență și recrutare;

Direcția generală asistență socială și medicală – 2 809,0 mii lei, pentru cheltuielile legate de examinarea medicală a recruților.

Aceste cheltuieli dețin o pondere de 0,07 la sută din totalul cheltuielilor, comparativ cu anul 2023 se atestă o creștere de 29,3 la sută sau cu 1 289,2 mii lei, în special legată de majorarea cheltuielilor de personal și includerea lucrărilor de reparație curentă a sediului Centrului militar.

La **grupa principală 04 „Servicii în domeniul economiei”**, se propune alocarea sumei de 2 369 685,2 mii lei, cu 518 550,8 mii lei mai mult față de anul 2023 sau cu 28 la sută.

Sunt prevăzute alocații pentru întreținerea:

- Direcției generale arhitectură, urbanism și relații funciare (128 unități de personal) – 29 409,9 mii lei;

- Direcției generale mobilitate urbană (184 unități) – 36 261,4 mii lei;
- Direcției generale economie, comerț și turism (120,5 unități de personal) – 42 693,4 mii lei.

Pentru cheltuielile ce țin de transporturi și gospodăria drumurilor, se propune alocarea mijloacelor în sumă de 2 221 100,0 mii lei.

Pentru cheltuielile ce țin de transportul public, se propune alocarea sumei de 896 000,0 mii lei, inclusiv:

- Î.M. „Regia transport electric” – 478 000,0 mii lei, inclusiv pentru serviciile prestate – 458 000 mii lei, pentru asamblarea troleibuzelor - 20 000,0 mii lei;
- Î.M. „Parcul urban de autobuze” – 350 000,0 mii lei, inclusiv pentru serviciile prestate – 330 000,0 mii lei, pentru procurarea/asamblarea autobuzelor - 20 000,0 mii lei.

Pentru implementarea Proiectului „Sistem taxare electronică în transportul public din municipiul Chișinău” și alte cheltuieli legate de serviciile de transport, se planifică 68 000,0 mii lei.

Pentru menținerea și reparația drumurilor, se propune alocarea sumei de 1 325 100,0 mii lei, inclusiv din contul transferurilor de la bugetul de stat - 292 957,0 mii lei.

În afară de aceasta, din contul surselor externe se prevede executarea lucrărilor în sumă de 545,2 mii lei în cadrul Proiectului „Reabilitarea drumurilor și iluminatul public” și implemetarea Proiectului „MOVE IT like Lublin” în sumă de 39 675,3 mii lei (inclusiv din contul contribuției proprii în sumă de 3 283,2 mi lei).

În total cheltuielile la grupa 04 „Servicii în domeniul economiei”, dețin ponderea de 28,9 la sută în totalul cheltuielilor bugetului municipal.

La **grupa principală 05 „Protecția mediului”**, au fost atribuite alocații în sumă de 115 130,3 mii lei, inclusiv 18 562,9 mii lei pentru realizarea proiectelor ce țin de protecția mediului (anexa nr. 13) și 96 567,4 mii lei pentru implementarea Proiectului „Deșeuri solide” din contul transferurilor de la bugetul de stat.

Aceste cheltuieli dețin ponderea de 1,4 la sută din totalul cheltuielilor.

La **grupa principală 06 „Gospodăria de locuințe și gospodăria serviciilor comunale”**, se propune alocarea sumei de 2 004 266,4 mii lei (inclusiv aparatul administrativ - 19 415,9 mii lei, limita de personal - 88 unități). Alocațiile sunt în creștere comparativ cu anul 2023 cu 692 803,1 mii lei sau cu 52,8 la sută.

La această grupă principală sunt atribuite alocațiile ce țin de:

- gospodăria de locuințe, salubritatea teritoriului, proiecte municipale de amenajare a teritoriului – 492 156,8 mii lei;
- achitarea serviciilor prestate de întreprinderile municipale – 29 423,0 mii lei;
- iluminatul public – 212 500,0 mii lei;
- lucrările în cadrul proiectelor de amenajare a municipiului Chișinău, realizate de preturile de sector – 712 253,3 mii lei;
- lucrările de salubritate și amenajare a teritoriului, mentenanța obiectivelor date în exploatare, lucrări de proiectare, decoruri la sărbători, demolarea construcțiilor neautorizate, executate de preturile de sector – 135 000,0 mii lei (a câte 27 000,0 mii lei pentru fiecare pretură);
- lucrările în cadrul proiectelor:
  - „Eficiență energetică” – 40 736,9 mii lei;
  - „Reabilitarea râului Bîc” - 112 779,5 mii lei.

Aceste cheltuieli dețin ponderea de 24,4 la sută din totalul cheltuielilor.

La **grupa principală 07 „Ocrotirea sănătății”**, se propune alocarea sumei de 57 477,1 mii lei, din care pentru:

- realizarea programelor municipale în domeniul sănătății în sumă de 17 477,1 mii lei (anexa nr. 12 la proiectul de decizie);
- consolidarea bazei tehnico-materiale – 40 000,0 mii lei, propuse în buget în temeiul art. 6 lit. e) din Legea ocrotirii sănătății nr. 411/1995.

Aceste cheltuieli dețin ponderea de 0,7 la sută din totalul cheltuielilor și înregistrează o descreștere comparativ cu anul 2023 cu 24,2 la sută sau 18 339,2 mii lei, din care 19 246,8 mii lei o constituie descreșterea formată din cauza trecerii cheltuielilor de întreținere a Centrului Municipal de Plasament și Reabilitare a Copiilor de Vârstă Fragedă la ramura „Protecție socială”, întru asigurarea aducerii în corespundere cu prevederile deciziei CMC nr. 20/5 din 24.12.2022, potrivit căreia Centrului i-a fost atribuit statutul de serviciu socio-medical și creșterea cu 907,1 mii lei a cheltuielilor prevăzute pentru realizarea programelor municipale de sănătate.

La **grupa principală 08 „Cultură, sport, tineret, culte și odihnă”**, sunt propuse alocații în sumă totală de 565 275,5 mii lei, inclusiv aparatul administrativ al Direcției generale cultură și patrimoniu cultural – 18 243,4 mii lei (115 unități de personal). Comparativ cu anul 2023, cheltuielile la această grupă înregistrează o creștere de 115 037,9 mii lei sau cu 25,6 la sută.

La această grupă sunt atribuite cheltuielile de întreținere a 12 școli sportive și activitățile sportive în sumă totală de 121 851,9 mii lei, dintre care sunt asigurate din contul transferurilor cu destinație specială de la bugetul de stat 98 384,9 mii lei și 23 467,0 mii lei din contul bugetului municipal și veniturilor colectate.

Pentru măsurile de tineret, se propune suma de 55 211,5 mii lei, ce include activitățile organizate de Direcția generală educație, tineret și sport – 10 537,0 mii lei; întreținerea și activitățile organizate de Centrul Municipal de Tineret Chișinău – 44 674,5 mii lei.

În cadrul acestei grupe de cheltuieli, pentru subvenționarea teatrelor municipale (în condițiile Legii nr. 1421/2020 și Hotărârii Guvernului nr. 1242/2003 despre unele măsuri de implementare a Legii cu privire la teatre, circuri și organizații concertistice), pentru anul 2024 sunt propuse alocații în sumă de 39 954,5 mii lei, inclusiv pentru: Teatrul municipal Satiricus „I.L. Caragiale” – 17 937,1 mii lei, Teatrul municipal de păpuși „Guguță” – 10 893,2 mii lei; Î.M. Centrul Național de Creație „Satul Moldovenesc-Buciumul” – 11 124,2 mii lei.

Cheltuielile ce țin de întreținerea instituțiilor din subordinea Direcției generale cultură și patrimoniu cultural se propun în sumă de 242 605,4 mii lei, inclusiv pentru: cheltuielile ce țin de întreținerea a 2 biblioteci municipale cu 24 de filiale; Muzeul orașului; Casa de cultură „Orion”; 5 colective artistice cu un număr total de 600 unități de personal; centre de cultură.

Pentru activitățile din domeniul culturii, realizate de către Primăria Municipiului Chișinău, se propune suma de 19 000,0 mii lei, de către preturile de sector – suma de 10 008,8 mii lei, inclusiv pentru întreținerea a 19 unități de personal și pentru activitățile culturale.

Pentru serviciile Î.M. „Grădina zoologică”, se propun alocații în sumă de 47 200,0 mii lei, inclusiv pentru cheltuieli de investiții capitale în conformitate cu strategia de dezvoltare a entității – 2 110,0 mii lei.

Cheltuielile propuse la această grupă dețin ponderea de 6,9 la sută din totalul cheltuielilor.

La **grupa principală 09 „Învățământul”**, se propune alocarea sumei de 3 926 112,1 mii lei (inclusiv întreținerea aparatului administrativ - 41 944,7 mii lei, dintre care implementarea Proiectului „Consolidarea sistemului de protecție a copiilor și adolescenților cu suportul UNICEF” – 739,6 mii lei), cu o majorare față de anul 2023 cu 29 760,5 mii lei sau cu 0,8 la sută.

Cheltuielile pentru activitatea de bază (fără aparatul administrativ) în sumă totală de 3 884 167,4 mii lei sunt asigurate din contul transferurilor de la bugetul de stat în sumă de 3 408 579,8 mii lei, din contul veniturilor colectate de instituțiile de învățământ - 132 839,4 mii lei, din contul proiectelor din surse externe (soldul format la 01.01.2024) - 608,2 mii lei și din contul veniturilor proprii și colectate se propune alocarea sumei de 451 098,6 mii lei, dintre care:

- cheltuielile ce țin de majorarea normelor de alimentație a copiilor/elevilor, inclusiv majorarea normativului de alimentație a copiilor în grădinițe cu 3 lei, alimentația elevilor claselor V-XII din familiile vulnerabile – 146 540,0 mii lei;
- cheltuielile pentru salarizarea cadrelor didactice din liceele și clasele cu profil – 80 000,0 mii lei;
- cheltuieli pentru întreținerea grupelor cu regim prelungit – 44 884,6 mii lei;
- pentru lucrările de reparație ale instituțiilor de învățământ, extinderea instituțiilor – 108 400,0 mii lei;
- întreținerea contabilităților centralizate – 61 774,0 mii lei;
- compensații tinerilor specialiști (2 000,0 lei lunar) – 8 500,0 mii lei;
- controlul medical în instituțiile de educație timpurie – 1 000,0 mii lei.

Aceste cheltuieli dețin ponderea majoră în cheltuielile bugetului municipal și constituie 47,8 la sută.

La **grupa principală 10 „Protecție socială”**, sunt prognozate cheltuieli în sumă de 474 708,4 mii lei pentru întreținerea instituțiilor/serviciilor sociale și realizarea unui șir de măsuri de asistență socială, inclusiv întreținerea aparatului administrativ - 53 844,9 mii lei. Comparativ cu anul 2023, aceste cheltuieli sunt în descreștere cu 156 687,3 mii lei sau cu 24,8 la sută.

Astfel, pentru anul 2024 se preconizează următoarele cheltuieli:

1. din contul *transferurilor cu destinație specială de la bugetul de stat* în sumă de 59 176,4 mii lei, pentru:

1.1. compensațiile pentru serviciile de transport – 26 208,0 mii lei (6 150 persoane cu dizabilități severe și copii cu dizabilități – a câte 480 lei/per trimestru, 12 300 persoane cu dizabilitate accentuată – a câte 240 lei/per trimestru, 2 400 persoane cu dizabilități locomotorii – suplimentar a câte 270 lei/per trimestru);

1.2. indemnizațiile pentru copii în sumă de 13 650,0 mii lei pentru 730 copii, care includ:

- indemnizațiile pentru copiii înfiați a câte 800 lei lunar;
- indemnizațiile pentru copiii luați sub tutelă/curatelă a câte 1400 lei lunar;
- indemnizația unică la plasament în serviciul de tutelă/curatelă a câte 3 688,7 mii lei;
- indemnizația unică la absolvirea școlii de tip internat a câte 5 000 lei;
- indemnizația lunară pentru întreținere pentru copiii cu statut de copil rămas temporar fără ocrotire părintească sau de copil rămas fără ocrotire părintească, precum și tinerii care, până la împlinirea vârstei de 18 ani, dețineau statutul de copil rămas temporar fără ocrotire părintească sau de copil rămas fără ocrotire părintească, domiciliați pe teritoriul municipiului Chișinău, care își fac studiile la nivelurile de învățământ 3-7, începând cu învățământul profesional tehnic secundar, inclusiv în domeniile militarei, securității și ordinii publice, precum și studii superioare integrate și de rezidențiat în învățământul superior medical și farmaceutic în cuantumul valorii minimului de existență pentru anul precedent, ținându-se cont de vârsta copilului/tânărului: pentru copiii cu vârsta 7-17 ani și pentru tinerii mai mari de 18 ani;
- indemnizația lunară pentru locațiunea locuinței a câte 500 lei/lunar;
- indemnizația unică pentru efectuarea cercetărilor și editarea tezei și lucrării de diplomă în ultimul an de studii a câte 500 lei;
- indemnizația unică la absolvirea instituției de învățământ a câte 10 000 lei;

1.3. acordarea prestațiilor sociale pentru 315 copii plasați în serviciile sociale ale Direcției generale pentru protecția drepturilor copilului și unor asociații necomerciale (bani de buzunar cheltuieli medii pe an pentru un copil 6 984 lei/per an) – 2 200 mii lei;

1.4. compensarea cheltuielilor tinerilor specialiști care activează în instituțiile de învățământ din mediul rural pentru închirierea locuințelor și a unor tipuri de resurse energetice, acordarea indemnizației unice în primii 3 ani de activitate (367 beneficiari) – 13 899,8 mii lei (indemnizația unică pentru tinerii specialiști din domeniul educației cu studii superioare - 120 mii lei și cu studii medii speciale - 96,0 mii lei (a câte 40 mii lei/32 mii lei - la 1 lună de la angajare, la expirarea 1 an și, respectiv, 3 ani de la angajare și compensarea pentru tinerii specialiști din domeniul educației din mediul rural a 30 kw energie electrică lunar, 1 m³ de lemne, 1 tonă de cărbune în an și plata pentru chirie câte 500 lei lunar);

1.5. procurarea serviciilor de consiliere psihologică a victimelor infracțiunii – 30,0 mii lei;

1.6. întreținerea Instituției publice Centrul social regional „Renașterea”, care prestează servicii sociale persoanelor infectate/afectate cu HIV/SIDA, precum și membrilor familiilor acestora – 2 659,1 mii lei (14 unități de personal și 35 beneficiari);

1.7. întreținerea mediatorilor comunitari, conform Hotărârii Guvernului nr. 557/2013 și deciziei CMC nr. 11/3 din 14.07.2020 (6 unități în preturile de sector) – 529,5 mii lei.

2. Din contul granturilor obținute pentru finanțarea Proiectului „*Consolidarea sistemului de protecție a copiilor și adolescenților cu suportul UNICEF*”, în temeiul Memorandumului de Înțelegere între Municipiul Chișinău și UNICEF Moldova, semnat la 05.07.2022 - 3 500,0 mii lei.

3. Din contul *mijloacelor proprii* se prevăd mijloace financiare în volum total de 412 032,0 mii lei, din care pentru:

3.1. întreținerea instituțiilor/serviciilor sociale – 303 223,6 mii lei;

3.2. întreținerea aparatului administrativ – 53 844,9 mii lei;

3.3 realizarea unor măsuri de asistență socială în sumă totală de 54 963,5 mii lei și anume pentru:

- achitarea datoriilor pentru anii precedenți la acordarea ajutoarelor sociale pentru încălzirea locuințelor, conform deciziei Consiliului municipal Chișinău – 12 558,4 mii lei;
- realizarea proiectelor de investiții publice (Centrul de plasament temporar al copiilor „Teritoriul Adolescenței”) – 3 500,0 mii lei;
- acordarea prestațiilor sociale pentru copiii plasați în serviciile sociale ale Direcției generale pentru protecția drepturilor copilului și unor asociații necomerciale (bani de buzunar) - 67,7 mii lei;
- acordarea ajutoarelor materiale persoanelor socialmente vulnerabile – 15 160,0 mii lei;
- achitarea datoriilor la acordarea ajutoarelor financiare unice la nașterea copilului – 68,0 mii lei;
- susținerea financiară a familiilor cu 3 și mai mulți copii în instituțiile de educație timpurie – 1 016,1 mii lei;
- compensarea cheltuielilor de organizare a funeraliilor veteranilor – 70,0 mii lei;
- procurarea abonamentelor pentru copiii orfani și cei din familiile socialmente vulnerabile – 263,3 mii lei;
- susținerea persoanelor cu merite deosebite față de stat (la plata serviciilor comunale) – 760,0 mii lei;

- alimentarea persoanelor socialmente vulnerabile în cantinele de ajutor social – 15 000,0 mii lei;
  - susținerea financiară a asociațiilor obștești – 2 500,0 mii lei;
  - procurarea serviciilor de plasament temporar pentru persoanele aflate în dificultate – 2 000,0 mii lei;
  - acordarea sprijinului pentru familiile cu copii – 2 000,0 mii lei.
- Aceste cheltuieli dețin ponderea de 5,8 la sută din totalul cheltuielilor.

În cadrul bugetului municipal se propune alocarea mijloacelor financiare în sumă de 50 000,0 mii lei pentru lucrările de reparații și investiții capitale, beneficiari ai cărora sunt Î.M. „Direcția construcții capitale”, Direcția generală arhitectură, urbanism și relații funciare (suma de 58 910,6 mii lei) și primăriile APL de nivelul I din componența municipiului Chișinău (suma de 120 000,0 mii lei). Ponderea acestor cheltuieli constituie 2,8 la sută din totalul cheltuielilor.

În conformitate cu contractele civile, încheiate cu primăriile comunelor Țîntăreni și Geamăna, se propun alocații în sumă de 30 500,0 mii lei pentru efectuarea transferurilor la bugetele acestor comune.

În temeiul deciziei CMC nr. 11/9 din 31.10.2017, se prevăd transferuri cu destinație specială pentru comuna Grătiești în sumă de 14 807,0 mii lei.

În cadrul bugetului pe anul 2024, se preconizează implementarea unor proiecte în sumă totală de 136 665,9 mii lei, conform anexei nr. 4.1 la proiectul de decizie.

Balanța bugetului municipal

Pentru anul 2024, bugetul municipal Chișinău se estimează cu o depășire a cheltuielilor asupra veniturilor în sumă de 644 703,4 mii lei.

Sursele de finanțare a deficitului se constituie din mijloacele ce se preconizează de a fi obținute din vânzarea apartamentelor către populație în sumă de 1 000,0 mii lei, împrumuturile externe pentru proiectele finanțate din surse externe în sumă de 109 437,9 mii lei, împrumuturile interne și împrumuturile prin emisiunea de valori mobiliare locale - 750 000,0 mii lei, soldul mijloacelor bănești format la contul bugetului municipal la 01.01.2024 – 175 257,5 mii lei.

Este prevăzută rambursarea sumei de principal a împrumuturilor angajate în sumă totală de 357 850,3 mii lei, inclusiv împrumuturi externe – 156 340,0 mii lei și împrumuturi recreditate – 4 611,7 mii lei, împrumuturi interne –

146 839,3 mii lei și onorarea garanțiilor acordate pentru împrumuturi – 50 099,4 mii lei.

În afară de aceasta, se propune alocarea de mijloace financiare în sumă de 3 101,6 mii lei pentru procurarea cotei-părți a CMC în capitalul social al S.A. „Mina Chișinău” și 30 000,0, mii lei – în cel al Î.M. „Piața Centrală”.

La prezenta notă se anexează:

Tabelul nr. 1. Evoluția veniturilor bugetului municipal Chișinău pe anii 2020-2024;

Tabelul nr. 2. Cheltuielile bugetului municipal Chișinău pe anii 2020-2024;

Tabelul nr. 3. Evoluția cheltuielilor bugetului municipal Chișinău aprobate pe anii 2020-2024, conform grupurilor principale de cheltuieli.

Tabelul nr. 1 la Notă

Evoluția veniturilor bugetului municipal Chișinău pe anii 2020 - 2024 (proiect) (mii lei)

Denumirea indicatorului	Codul economic	Executat 2020	Executat 2021	Executat 2022	2023			Devieri executat 2023/2022		Executat 30.05.		Devieri 30.05.2024/30.05.202		Proiect 2024	Devieri proiect 2024/executat 2023		Devieri proiect 2024/aprobat 2023	
					Aprobat	Precizat 2023	Executat 2023	(+;-)	%%	2023	2024	(+;-)	%%		(+;-)	%%	(+;-)	%%
Venituri, total		4281778,0	5069591,9	5972230,1	6812374,9	7016359,0	6946053,7	973823,6	116,3	2676316,7	2845900,3	169583,6	106,3	7564857,8	618804,1	108,9	752482,9	111,0
<i>inclusiv:</i>																		
I. Încasările impozitelor, taxelor și plăților, total		1734063,2	2209988,8	2499003,3	2840482,9	2840482,9	2958594,5	459591,2	118,4	1051202,3	1225939,9	174737,7	116,6	3385519,1	426924,6	114,4	545036,2	119,2
<i>inclusiv:</i>																		
I. Încasări directe și integrale (venituri proprii)		515499,0	711350,7	751147,6	824747,9	824747,9	866496,2	115348,6	115,4	215991,0	224957,2	8966,2	104,2	889369,1	22872,9	102,6	64621,2	107,8
Impozitul pe venitul persoanelor fizice ce desfasoara activitati independente in domeniul comerțului	111124	674,9	858,6	1111,6	2100,0	2100,0	2138,9	1027,3	192,4	710,3	1880,3	1170,0	264,7	4675,0	2536,1	218,6	2575,0	222,6
Impozitele pe proprietate		227378,8	333331,7	345309,9	364770,8	364770,8	356863,8	11553,9	103,3	15449,8	16079,2	629,4	104,1	364925,0	8061,2	102,3	154,2	100,0
Impozitul funciar al persoanelor juridice și fizice înregistrate în calitate de întreprinzător	113161	2944,6	3068,5	3418,4	3100,0	3100,0	3675,3	256,9	107,5	260,5	-16,5	-277,0	-6,3	3400,0	-275,3	92,5	300,0	109,7
Impozitul funciar al persoanelor fizice-cetățeni	113171	14,1	-2,4	-2,2			13,5	15,7	-612,3	1,5	1,4	-0,1			-13,5	0,0	0,0	
Impozitul pe bunurile imobiliare ale persoanelor juridice	113210	12714,0	9897,5	18770,2	15100,0	15100,0	14714,4	-4055,8	78,4	-101,9	1300,7	1402,6	-1277,0	15250,0	535,6	103,6	150,0	101,0
Impozitul pe bunurile imobiliare ale persoanelor fizice	113220	84,7	50,3	275,3			452,0	176,7	164,2	466,3	199,6	-266,7	42,8		-452,0	0,0	0,0	
Impozitul pe bunurile imobiliare achitat de către persoanele juridice și fizice înregistrate în calitate de întreprinzător din valoarea estimată (de piață) a bunurilor imobiliare	113230	110365,8	131029,3	133785,9	133000,0	133000,0	143117,2	9331,3	107,0	8580,2	7535,7	-1044,5	87,8	138000,0	-5117,2	96,4	5000,0	103,8
Impozitul pe bunurile imobiliare achitat de către persoanele fizice-cetățeni, din valoarea estimată (de piață) a bunurilor	113240	100770,8	188514,3	186964,5	213205,8	213205,8	191747,9	4783,4	102,6	3995,4	6558,7	2563,3	164,2	205735,0	13987,1	107,3	-7470,8	96,5
Impozitul privat încasat în bugetul local de nivelul II	113312	484,8	774,2	2097,8	365,0	365,0	3143,5	1045,7	149,8	2247,8	499,6	-1748,1	22,2	2540,0	-603,5	80,8	2175,0	695,9
Taxele locale, total		222304,3	245398,7	288553,8	346160,9	346160,9	361304,1	72750,3	125,2	152706,7	171471,5	18764,8	112,3	387809,1	26505,0	107,3	41648,2	112,0
Taxa de piață	114411	8273,4	10828,6	11317,5	12137,0	12137,0	12682,1	1364,6	112,1	6062,2	5349,3	-712,8	88,2	12830,0	147,9	101,2	693,0	105,7
Taxa pentru amenajarea teritoriului	114412	25294,2	35090,6	38873,7	43116,2	43116,2	39568,1	694,4	101,8	19000,2	19222,0	221,8	101,2	41400,0	1831,9	104,6	-1716,2	96,0
Taxa pentru prestarea serviciilor de transport auto de călători pe teritoriul municipiilor, orașelor și satelor (comunelor)	114413	8641,3	8721,9	10101,7	9044,7	9044,7	9580,1	-521,6	94,8	4343,5	5087,0	743,5	117,1	10844,0	1263,9	113,2	1799,3	119,9
Taxa de plasare (amplasare) a publicității (reclamei)	114414	849,0	1050,5	1447,8	1430,0	1430,0	1790,3	342,5	123,7	951,5	1115,5	164,0	117,2	2050,0	259,7	114,5	620,0	143,4
Taxa pentru dispozitivele publicitare	114415	25129,6	12207,3	10811,6	9545,3	9545,3	14149,0	3337,4	130,9	5679,7	8239,9	2560,2	145,1	13196,1	-952,9	93,3	3650,8	138,2
Taxa pentru parcare	114416	4605,6	6468,3	6950,2	11006,0	11006,0	7656,5	706,3	110,2	3261,5	3508,6	247,1	107,6	9010,0	1353,5	117,7	-1996,0	81,9
Taxa pentru parcaj	114417	-0,1			0,0	0,0		0,0			-0,6	-0,6			0,0		0,0	
Taxa pentru unitățile comerciale și/sau de prestări servicii	114418	141746,7	164152,6	191343,0	205435,0	205435,0	204071,5	12728,5	106,7	92493,4	98808,2	6314,8	106,8	219150,0	15078,5	107,4	13715,0	106,7
Taxa pentru cazare	114421	6511,7	4136,4	12549,4	17000,0	17000,0	26039,8	13490,4	207,5	9745,0	15103,1	5358,0	155,0	30000,0	3960,2	115,2	13000,0	176,5
Taxa balneară	114422			0,1	0,0	0,0			-0,1	0,0		1,3			0,0		0,0	
Taxa de aplicare a simbolicii locale	114423	736,3	842,5	1019,1	1060,0	1060,0	984,1	-35,0	96,6	362,8	323,3	-39,5	89,1	1054,0	69,9	107,1	-6,0	99,4
Taxa de organizare a licitațiilor și loterilor pe teritoriul UAT	142211	515,2	1897,1	4137,0	6386,7	6386,7	18315,7	14178,7	442,7	10806,4	13820,1	3013,7	127,9	20275,0	1959,3	110,7	13888,3	317,5
Taxa de la posesorii de câini	142216	1,3	2,7		0,0	0,0	0,1	0,1				0,0			-0,1	0,0	0,0	
Taxa pentru salubritate	114426	0,1	0,2	2,7	30000,0	30000,0	26466,8	26464,1		0,4	894,0	893,5		28000,0	1533,2	105,8	-2000,0	93,3
Taxa pentru patenta de întreprinzător	114522	9975,1	11097,0	10802,3	8700,0	8700,0	8664,8	-2137,5	80,2	5139,5	3322,6	-1817,0	64,6	7100,0	-1564,8	81,9	-1600,0	81,6
Taxele pentru resursele naturale, total		398,6	1916,6	1511,4	1001,0	1001,0	1551,3	474,3	102,6						-529,1		-1001,0	0,0
Taxa pentru apă	114611	305,9	1033,7	1076,0	1000,0	1000,0	1022,2	-53,8	95,0								-1000,0	0,0
Taxa pentru extragerea mineralelor utile	114612	23,0	885,9	434,4														0,0
Taxa pentru lemnul eliberat pe picior	114613		-4,0		0,0	0,0		0,0				0,0			0,0			0,0

Denumirea indicatorului	Codul economic	Executat 2020	Executat 2021	Executat 2022	2023			Devieri executat 2023/2022		Executat 30.05.		Devieri 30.05.2024/30.05.202		Proiect 2024	Devieri proiect 2024/executat 2023		Devieri proiect 2024/aprobat 2023	
					Aprobat	Precizat 2023	Executat 2023	(+;-)	%%	2023	2024	(+;-)	%%		(+;-)	%%	(+;-)	%%
Taxa pentru folosirea subsolului	114614		1,0	1,0	1,0	1,0	529,1	528,1	52909,0			0,0			-529,1	0,0	-1,0	0,0
Taxa pentru efectuarea prospecțiunilor geologice	114621				0,0	0,0		0,0				0,0			0,0		0,0	
Taxa pentru efectuarea explorărilor geologice	114622	62,8			0,0	0,0		0,0				0,0			0,0		0,0	
Taxa pentru exploatarea construcțiilor subterane în scopul desfășurării activității de întreprinzător, altele decât cele	114624	6,9			0,0	0,0		0,0				0,0			0,0		0,0	
Taxa pentru folosirea subsolului								0,0				0,0			0,0		0,0	
Dividendele primite de la cota parte a proprietății publice în societățile pe acțiuni încasate în bugetul local de nivelul II	141222	3700,2	13849,3	5323,4	5000,0	5000,0	5875,3	551,9	110,4	1629,3		-1629,3	0,0	6000,0	124,7	102,1	1000,0	120,0
Defalcări din profitul net al întreprinderilor de stat (municipale) încasate în bugetul local de nivelul II	141232	2168,9	8083,8	3873,9	4000,0	4000,0	14797,0	10923,1	382,0	530,5	94,6	-435,9	17,8	15000,0	203,0	101,4	11000,0	375,0
Dobânzi încasate la soldurile mijloacelor bănești la conturile bancare ale proiectelor finanțate din surse externe	141117	0,2			0,0	0,0		0,0				0,0			0,0		0,0	
Plata pentru chiria/arenda - total		45548,4	92633,6	88599,3	86885,2	86885,2	108776,7	20177,4	122,8	37189,2	29280,6	-5552,7	78,7	96710,0	-12066,7	88,9	9824,8	111,3
Arenda terenurilor cu altă destinație decât cea agricolă încasate în bugetul local de nivelul II	141532	26581,0	33751,5	29899,6	30500,0	30500,0	46914,7	17015,1	156,9	20438,7	15960,1	-4478,6	78,1	40500,0	-6414,7	86,3	10000,0	132,8
Plata pentru locațiunea patrimoniului public încasată în bugetul local de nivelul II	142251	18967,4	58882,1	58699,7	56385,2	56385,2	61862,1	3162,4	105,4	16750,5	13320,5	-3430,0	79,5	56210,0	-5652,1	90,9	-175,2	99,7
Taxa de înregistrare a asociațiilor obștești și a mijloacelor mass-media încasată în bugetul local de nivelul II	142212				0,0	0,0		0,0				0,0			0,0		0,0	
Plata pentru certificatele de urbanism și autorizările de construire sau desființare încasată în bugetul local de nivelul II	142214	108,3	182,1	128,7	130,0	130,0	140,6	11,9	109,3	50,2	66,3	16,1	132,1	150,0	9,4	106,7	20,0	115,4
Alte venituri încasate în bugetul local de nivelul II	145141	78,4	-44,4	-61,2			248,2	309,4	-405,6	0,3	-10,5	-10,8	-3903,7		-248,2	0,0	0,0	
Încasările plăților de la persoanele internate în punctele medicale de dezalcoolizare								0,0				0,0			0,0		0,0	
Amenzi și sancțiuni - total		1699,2	2000,3	3044,4	3000,0	3000,0	2239,0	-805,4	73,5	1040,7	919,43	-84,1	90,4	2500,0	261,0	111,7	-500,0	83,3
Amenzi și sancțiuni contravenționale încasate în bugetul local de nivelul II	143120	1699,2	1999,9	3044,4	3000,0	3000,0	2234,6	-809,8	73,4	1038,3	919,4	-118,9	88,6	2500,0	265,4	111,9	-500,0	83,3
Amenzi aplicate de Inspectoratul național de patrulare	143210				0,0	0,0		0,0				0,0			0,0		0,0	
traficului rutier	143220				0,0	0,0		0,0				0,0			0,0		0,0	
Amenzi aplicate de Inspectoratul Control Financiar încasate în bugetul local de nivelul II	143312		0,4		0,0	0,0	2,4	2,4		2,4		-2,4			-2,4		0,0	
Alte amenzi și sancțiuni pecuniare încasate în bugetul local de nivelul II	143492						2,0	2,0				0,0			-2,0	0,0	0,0	
Impozitul unic perceput de la rezidenții parcurilor pentru tehnologia informației	145161	1463,8	2043,4	2950,1	3000,0	3000,0	3896,5	946,4	132,1	1541,6	1853,0	311,4	120,2	4500,0	603,5	115,5	1500,0	150,0
Venituri neidentificate ale bugetelor locale de nivelul 2	145241				0,0	0,0		0,0		3,0	0,2	-2,8	7,7		0,0		0,0	
2. Defalcări de la impozitele și taxele de stat		1218564,3	1498638,1	1747855,7	2015735,0	2015735,0	2092098,3	344242,6	119,7	835211,2	1000982,7	165771,5	1100,6	2496150,0	404051,7	119,3	480415,0	123,8
2.1. Defalcări de la impozitul pe venit al persoanelor fizice, inclusiv		1218564,3	1498638,1	1747855,7	2015415,0	2015415,0	2091651,9	343796,2	119,7	834606,6	1000762,9	166156,2	119,9	2495400,0	403748,1	119,3	479985,0	123,8
Impozitul pe venit ul reținut din salariu	111 110	1151717,9	1383604,6	1602221,2	1840615,0	1840615,0	1941155,0	338933,8	121,2	726785,6	872057,2	145271,6	120,0	2329400,0	388245,0	120,0	488785,0	126,6
Impozitul pe venit persoanele fizice spre plată/achitat	111 121	51555,8	95860,6	123804,4	155000,0	155000,0	121820,5	-1983,9	98,4	97040,8	115061,8	18021,1	118,6	130000,0	8179,5	106,7	-25000,0	83,9
Impozitul pe venitul aferent operațiunilor de predare în posesie și/sau folosința a proprietății imobiliare	111 130	10256,4	13233,0	16838,7	15000,0	15000,0	23769,0	6930,3	141,2	8696,4	11432,7	2736,3	131,5	30000,0	6231,0	126,2	15000,0	200,0
Impozit pe venitul persoanelor fizice în domeniul transportului rutier de persoane în regim de taxi	111 125	5034,1	5939,9	4991,4	4800,0	4800,0	4907,4	-84,0	98,3	2083,9	2211,1	127,2	106,1	6000,0	1092,6	122,3	1200,0	125,0
2.2. Defalcări de la taxele pentru resursele naturale					320,0	320,0	446,4	446,4	0,0	604,6	219,9	-384,7	980,6	750,0	303,6	134,4	430,0	234,4
Taxa pentru extragerea mineralelor utile	114612				320,0	320,0	446,4	446,4		186,0	137,7	-48,3	74,0	600,0	153,6	134,4	280,0	187,5

Denumirea indicatorului	Codul economic	Executat 2020	Executat 2021	Executat 2022	2023			Devieri executat 2023/2022		Executat 30.05.		Devieri 30.05.2024/30.05.2022		Proiect 2024	Devieri proiect 2024/executat 2023		Devieri proiect 2024/aprobat 2023	
					Aprobat	Precizat 2023	Executat 2023	(+;-)	%%	2023	2024	(+;-)	%%		(+;-)	%%	(+;-)	%%
Taxa pentru apă	114611									417,3	71,0	-346,3	17,0	150,0	150,0		150,0	
Taxa pentru folosirea subsolului	114614									1,3	11,1	9,9	889,6		0,0		0,0	
II. Încasări de la prestarea serviciilor cu plată	142310	42367,4	59656,6	75622,1	91561,2	97143,0	88569,6	12947,5	117,1	37034,2	41585,6	4551,4	112,3	133465,1	44895,5	150,7	41903,9	145,8
III. Plata pentru locațiunea bunurilor patrimoniului public	142320	9199,5	11954,7	15254,8	16851,8	17772,4	18527,6	3272,8	121,5	9015,9	7079,3	-1936,6	78,5	19786,0	1258,4	106,8	2934,2	117,4
IV. Taxă la cumpărarea valutei străine de către persoanele fizice în casele de schimb valutar	142245	10791,1	15580,3	19658,6	15000,0	15000,0	17082,4	-2576,3	86,9	7264,9	6134,9	-1129,9	84,4	15000,0	-2082,4	87,8	0,0	100,0
V. Donații voluntare pentru cheltuieli curente din surse externe pentru susținerea bugetului local de nivelul II	144112					2117,6	2124,9	2124,9		2117,6		-2117,6	0,0		-2124,9	0,0	0,0	
VI. Donațiile voluntare pentru cheltuieli curente din surse interne pentru instituțiile bugetare	144114	4579,6	1830,7	2415,7	320,0	377,0	206,4	-2209,3	8,5	140,4	62,3	-78,0	44,4	320,0	113,6	155,0	0,0	100,0
VII. Donațiile voluntare pentru cheltuieli capitale din surse interne pentru instituțiile bugetare	144124, 144214	1818,3	3609,8	2007,1		1363,0	1185,0	-822,1	59,0	65,1		-65,1	0,0	1306,8	121,8	110,3	1306,8	
VIII. Donațiile voluntare pentru cheltuieli capitale din surse externe pentru instituțiile bugetare	144224	8445,4	4077,5	10795,5		5918,9	2399,4	-8396,1	22,2			0,0			-2399,4	0,0	0,0	
IX. Granturi			41018,9	81596,2	70598,7	73818,2	56063,5	-25532,7	68,7	20040,8	2589,6	-17451,2	12,9	53795,3	-2268,2	96,0	-16803,4	76,2
X. Transferuri		2470513,5	2721874,6	3265876,8	3777560,3	3962366,1	3801300,4	535423,6	116,4	1549435,5	1562508,5	13072,9	100,8	3955665,5	154365,1	104,1	178105,2	104,7
Transferuri curente primite cu destinație specială între bugetul de stat și bugetele locale de nivelul II pentru învățământul preșcolar, primar, secundar general, special și complementar	191111	2066500,2	2284671,8	2786808,6	3309489,9	3452114,5	3305175,9	518367,3	118,6	1316132,4	1400787,4	84655,0	106,4	3408579,1	103403,2	103,1	99089,2	103,0
Transferuri curente primite cu destinație specială între bugetul de stat și bugetele locale de nivelul II pentru asigurarea și asistența socială	191112	55426,1	75832,7	64993,6	62009,7	93452,4	86162,1	21168,5	132,6	21884,2	23399,0	1514,8	106,9	59176,4	-26985,7	68,7	-2833,3	95,4
Transferuri curente primite cu destinație specială între bugetul de stat și bugetele locale de nivelul II pentru școli sportive	191113	63461,7	68826,2	88024,2	98328,9	118349,2	112445,2	24421,0	127,7	44666,4	40480,9	-4185,5	90,6	98384,9	-14060,3	87,5	56,0	100,1
Transferuri curente primite cu destinație specială între bugetul de stat și bugetele locale de nivelul II pentru infrastructura drumurilor	191116	155744,4	159531,5	250280,4	252616,3	252616,3	252616,3	2335,9	100,9	153450,6	97841,1	-55609,5	63,8	292957,7	40341,4	116,0	40341,4	116,0
Alte transferuri curente primite cu destinație specială între bugetul de stat și bugetele locale de nivelul II	191115	100,0				2010,9	2010,9	2010,9				0,0			-2010,9	0,0	0,0	
Transferuri curente primite cu destinație generală din fondul de compensare între bugetul de stat și bugetele locale de nivelul II	191120	305,4	42000,0					0,0				0,0			0,0		0,0	
Transferuri curente primite cu destinație generală din fondul de compensare între bugetul de stat și bugetele locale de nivelul II	191132	28234,3	51938,4					0,0				0,0			0,0		0,0	
Alte transferuri curente primite cu destinație generală între bugetul de stat și bugetele locale de nivelul II	191139	85868,8		12009,0		1833,5	1833,5	-10175,5	15,3			0,0			-1833,5	0,0	0,0	
Transferuri curente primite cu destinație specială între instituțiile bugetului de stat și instituțiile bugetelor locale de nivelul II	191310	12060,9	17674,1	45696,6	55115,5	34324,2	34277,2	-11419,5	75,0	13301,9		-13301,9	0,0		-34277,2	0,0	-55115,5	
Transferuri capitale primite cu destinație specială între instituțiile bugetului de stat și instituțiile bugetelor locale de	191320	2811,7	21399,8	18064,4		7665,2	6779,4	-11285,0	37,5			0,0		96567,4	89788,0	1424,4	96567,4	

Cheltuielile bugetului municipal Chișinău pe anii 2020 - 2024

(mii lei)

Descriere	Aprobat pe anul 2020	Aprobat pe anul 2021	Aprobat pe anul 2022	Aprobat pe anul 2023	Proiect 2024	Ponderea în totalul cheltuielilor (%)	Devieri anul 2024 față de anul 2023	
							mii lei	%
1	2	3	4	5	6	7	8	9
<i>1. Cheltuieli - total</i>	4 660 785,1	6 284 698,4	6 608 444,0	7 359 420,5	8 209 561,2	100,0	850 140,7	111,6
<i>inclusiv realizarea încăperilor, terenurilor</i>	-254 486,1	-250 000,0	-1 016 317,6	-1 649 842,8	-2 047 655,8	-24,9	-397 813,0	124,1
<i>cheltuieli de ordin social</i>	3 140 559,0	3 428 858,7	3 833 467,9	4 963 444,8	4 909 540,1	59,8	-53 904,7	98,9
<i>cheltuieli de ordin economic</i>	1 410 085,6	2 523 676,7	3 111 267,6	3 058 647,6	4 246 171,0	51,7	1 187 523,4	138,8
<i>programul de reparații și investiții capitale</i>	104 000,0	194 200,0	247 663,7	207 000,0	228 910,6	2,8	21 910,6	110,6
<i>cheltuieli de întreținere a autorităților executive și organelor administrative</i>	162 326,5	204 666,1	263 191,2	347 303,7	433 798,3	5,3	86 494,6	124,9
<i>alte cheltuieli</i>	98 300,1	183 296,9	169 171,2	432 867,2	438 797,0	5,3	5 929,8	101,4

Evoluția cheltuielilor bugetului municipal Chișinău pe anii 2020-2024 conform grupurilor principale de cheltuieli

Destinația	Aprobat în bugetul pe anul 2020	Aprobat în bugetul pe anul 2021	Aprobat în bugetul pe anul 2022	Aprobat în bugetul pe anul 2023	Proiect pe anul 2024	Ponderea în totalul cheltuielilor	Devieri anul 2024 față de anul 2023	
	Suma alocațiilor (mii lei)	Suma alocațiilor (mii lei)	Suma alocațiilor (mii lei)	Suma alocațiilor (mii lei)	Suma alocațiilor (mii lei)	%	mii lei	(%)
Cheltuieli, total	4 660 785,1	6 284 698,4	6 608 444,0	7 359 420,5	8 209 561,2	100,0	850 140,7	111,6
Servicii de stat cu destinație generală , total	154 133,3	5 014,6	-758 779,6	-1 350 828,3	-1 719 673,4		-368 845,1	127,3
Servicii de stat cu destinație generală	154 133,3	255 014,6	257 538,0	299 014,5	327 982,4	4,0	28 967,9	109,7
<i>inclusiv realizarea terenurilor</i>		-250 000,0	-1 016 317,6	-1 649 842,8	-2 047 655,8	-24,9	-397 813,0	124,1
Apărarea națională	1 987,5	2 004,3	3 448,2	4 406,9	5 696,1	0,07	1 289,2	129,3
Servicii în domeniul economiei	652 036,0	1 705 924,2	2 089 481,4	1 851 134,4	2 369 685,2	28,9	518 550,8	128,0
<i>inclusiv realizarea încăperilor, terenurilor</i>	-254 486,1							
Protecția mediului		4 000,0	20 500,0	20 500,0	115 130,3	1,4	94 630,3	561,6
Gospodăria de locuințe și gospodăria serviciilor comunale	556 033,6	885 008,5	1 089 700,2	1 311 463,3	2 004 266,4	24,4	692 803,1	152,8
Ocrotirea sănătății	88 952,1	107 175,4	90 187,6	75 816,3	57 477,1	0,7	-18 339,2	75,8
Cultură, sport, tineret, culte și odihnă	201 464,9	218 359,1	284 246,0	450 237,6	565 275,5	6,9	115 037,9	125,6
Învățământ	2 455 058,8	2 680 214,4	3 003 994,6	3 896 351,6	3 926 112,1	47,8	29 760,5	100,8
Protecție socială	423 618,9	458 797,9	520 001,9	631 135,7	474 708,4	5,8	-156 427,3	75,2
Cheltuieli pentru programele de investiții și reparații capitale, mijloace cu destinație specială	113 500,0	200 200,0	247 663,7	424 803,0	365 576,5	4,5	-59 226,5	86,1
Transferuri cu destinație specială la bugetele de nivelul I	14 000,0	18 000,0	18 000,0	44 400,0	45 307,0	0,6	907,0	102,0